

Ελληνικό Παιδικό Μουσείο

Κυδαθηναίων 14, 105 58 Αθήνα
Τηλ.: 2103312995, Fax: 2103241919
E-Mail: info@hcm.gr, www.hcm.gr

ένα ταξίδι
δρόμοι πολλοί

Το έργο υλοποιείται με δωρεά από το

 STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

Εκπαιδευτικό Έργο «Το Κινητό Μουσείο»

Το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο ταξιδεύει με τις συλλογές και τη φιλοσοφία του και προσκαλεί παιδιά και ενήλικες να τα ανακαλύψουν μέσα από τον δικό τους δρόμο παίζοντας!

Το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο (Ε.Π.Μ.)

Το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο ιδρύθηκε το 1987 στην Αθήνα και είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο, κοινωφελούς χαρακτήρα. Είναι αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού ως Ν.Π.Ι.Δ. που επιδιώκει πολιτιστικούς σκοπούς. Σκοπός του είναι να βοηθήσει τα παιδιά από την προσχολική τους ηλικία, να αναπτύξουν όλο τους το δυναμικό, ώστε να γίνουν πολίτες, οι οποίοι με σεβασμό για την ατομικότητά τους θα αποκτήσουν κοινωνική συνείδηση και την αίσθηση της ανάγκης να συμβάλλουν στην κοινότητα που ζουν. Ο σκοπός απευθύνεται σε όλα τα παιδιά χωρίς εξαίρεση, στις οικογένειες, στη σχολική κοινότητα και σε όσους ενδιαφέρονται για την πολύπλευρη ανάπτυξη των παιδιών ή σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με αυτά.

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Προσέγγισης

Το Ε.Π.Μ. πραγματοποιώντας προγράμματα «εκτός των τοίχων» του, στοχεύει να προσεγγίσει το κοινό που για γεωγραφικούς λόγους δεν έχει τη δυνατότητα να το επισκεφτεί. Τα προγράμματα προσέγγισης (outreach) στοχεύουν να δώσουν τη δυνατότητα στα παιδιά που δεν έχουν πρόσβαση στις συλλογές και τα εκθέματα των Μουσείων, να τα ανακαλύψουν στο χώρο στον οποίο βρίσκονται. Αποτελούν στοιχείο επικοινωνίας με την κοινωνία και ευκαιρία να βιώσουν οι συμμετέχοντες τη χαρά της ανακάλυψης και της συνεργασίας.

«Το Κινητό Μουσείο»

Το Ε.Π.Μ. με δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος έχει σχεδιάσει και μελετήσει εκπαιδευτικά προγράμματα με θέμα «Ένα ταξίδι δρόμοι πολλοί» για μαθητές Νηπιαγωγείου, Α' - Στ' τάξης Δημοτικού και οικογένειες, τα οποία θα υλοποιηθούν σε 30 προορισμούς της ελληνικής περιφέρειας το 2013 - 2014.

Στόχος του προγράμματος είναι να φωτίσει πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των τόπων που επισκέπτεται.

Μέσω της γλώσσας, της τέχνης και της έρευνας, μέσα από ιστορίες, παιχνίδια, χάρτες και βιβλία-οδηγούς που θα φτιάξουν τα παιδιά θα συγκεντρωθούν χαρακτηριστικά στοιχεία κάθε περιοχής που μπορούν στη συνέχεια να αξιοποιηθούν ως υλικό μιας συνολικής έκθεσης παρουσίασης των τόπων που επισκέφθηκε το Ε.Π.Μ.

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα- «Ένα ταξίδι, δρόμοι πολλοί»

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ένα ταξίδι, δρόμοι πολλοί», σχεδιάστηκε και μελετήθηκε από διεπιστημονική ομάδα στην οποία συμμετείχαν εξειδικευμένοι επαγγελματίες, παιδαγωγοί και μουσειολόγοι από το εκπαιδευτικό τμήμα του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου.

Στόχοι του εκπαιδευτικού προγράμματος

Ταξιδεύοντας, το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο επιδιώκει να:

- α)** έρθουν τα παιδιά, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς της περιφέρειας σε επαφή με τις συλλογές και την εκπαιδευτική μεθοδολογία του (ανακαλυπτική μάθηση, σύνδεση με το αναλυτικό πρόγραμμα, διαθεματική προσέγγιση),
- β)** ευαισθητοποιήσει τα παιδιά, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς της περιφέρειας γύρω από θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, τοπικής ιστορίας και συλλογών,
- γ)** λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής, ώστε τα παιδιά, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί της περιφέρειας να προβληματιστούν, να αναδείξουν και να εμπνευστούν γύρω από τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά του τόπου τους, τόσο κατά τη διάρκεια του προγράμματος όσο και μετά την αναχώρηση του Ε.Π.Μ. από τον τόπο τους,

Συγκεκριμένα, τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα:

1. Νηπιαγωγείο - Α' & Β' Δημοτικού: «Μετακινούμαι»

Χρονική Διάρκεια: Νηπιαγωγείο 75' και Α' & Β' Δημοτικού 90' **Αριθμός παιδιών:** έως 25

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι να ανακαλύψουν τα παιδιά εφόδια ώστε οι αποστάσεις που μας χωρίζουν από άλλους τόπους να γίνουν ευχάριστες διαδρομές.

Τα παιδιά ανακαλύπτουν κι εξερευνούν τη συλλογή του Ε.Τ.Μ. «Μέσα μεταφοράς» και ανακαλύπτουν με πόσους διαφορετικούς τρόπους μπορούμε να ταξιδέψουμε πάνω στη Γη. Αφού έρθουν σε επαφή με τα μέσα μεταφοράς και τα υλικά των δρόμων πάνω στους οποίους αυτά κινούνται, τα παιδιά καλούνται να φτιάξουν με φυσικά υλικά και υλικά επαναχρησιμοποίησης τα δικά τους μέσα μεταφοράς.

2. Γ', Δ', Ε' & ΣΤ' Δημοτικού: «Τέχνη ...στο δρόμο!»

Χρονική Διάρκεια: 120' **Αριθμός παιδιών:** έως 25

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι να βοηθήσει τα παιδιά να αντιληφθούν ότι η τέχνη βρίσκεται παντού γύρω μας, να τα φέρει σε επαφή με διαφορετικές μορφές τέχνης και να τα εμπνεύσει να περαματιστούν με την τέχνη ως δρόμο έκφρασης και επικοινωνίας.

Μέσω αντιγράφων έργων τέχνης, μουσειακών αντικειμένων και οπτικοακουστικού υλικού, τα παιδιά λαμβάνουν ερεθίσματα και ευαισθητοποιούνται γύρω από τόπους και τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι εκφράζονται καλλιτεχνικά. Τα παιδιά αναγνωρίζουν μορφές τέχνης που μπορούμε να συναντήσουμε εκτός μουσειακού πλαισίου -στους δρόμους της πόλης και στους δρόμους της υπαίθρου- με τελικό στόχο να δημιουργήσουν με έμπνευση και χιούμορ έργα τέχνης με θέμα τον τόπο τους.

3. Γ', Δ', Ε' & ΣΤ' Δημοτικού: «Χαρτογραφώντας τη ζωή μου»

Χρονική διάρκεια: 120' **Αριθμός παιδιών:** έως 25

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η συνεργατική έρευνα, η ανταλλαγή και η συλλογή στοιχείων γύρω από την καθημερινή ζωή των παιδιών καθώς και η δημιουργική σύνθεσή τους, με απώτερο σκοπό τη γνωριμία με τον εαυτό, την ομάδα και τον τόπο τους.

Κατά την εισαγωγή του προγράμματος τα παιδιά μέσω μιας προσωπικής συλλογής ενός συνομήλικού τους παιδιού, μαθαίνουν για τα ενδιαφέροντα και τις προτιμήσεις του με άξονα 5 θεματικές ενότητες: ασχολίες, συλλογές, παιχνίδια, «ο τόπος μου», ταξίδια. Στη συνέχεια τα παιδιά συνθέτουν δημιουργικά με διαφορετικές τεχνικές και υλικά μια έκθεση στο χώρο, παρουσιάζοντας τους εαυτούς τους.

4. Οικογένειες: «Ξεφυλλίζοντας το κοινό μας ταξίδι»

Χρονική διάρκεια: 120' **Αριθμός συμμετεχόντων:** έως 25

Βασικό στόχο του προγράμματος αποτελεί η γνωριμία κάθε οικογένειας με άλλες, μέσω της συλλογής και της ανταλλαγής στοιχείων γύρω από διαφορετικούς τομείς της καθημερινής ζωής.

Τι σημαίνει για μας "οικογένεια"; Ποια είναι τα μέλη της οικογένειάς μας; Τι μας ευχαριστεί να κάνουμε μαζί; Πού έχουμε ταξιδέψει; Ποιες ιστορίες γνωρίζουμε για το ταξίδι της οικογένειάς μας στο χρόνο;

Τα μέλη κάθε οικογένειας με οδηγό ένα εκπαιδευτικό φυλλάδιο "ταξιδεύουν" στην κοινή τους πορεία, παίζουν με αντικείμενα από τις συλλογές του Ε.Π.Μ., συνεργάζονται και δημιουργούν χρησιμοποιώντας διαφορετικά υλικά και τεχνικές, γράφοντας και εικονογραφώντας το δικό τους πρωτότυπο «βιβλίο-λεύκωμα» της οικογένειας, το οποίο και παρουσιάζουν στην υπόλοιπη ομάδα. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν γονείς με παιδιά άνω των 4 ετών.

5. Διαδραστική έκθεση «ένα ταξίδι, δρόμοι πολλοί»

Χρονική διάρκεια: 180'

Βασικός στόχος της έκθεσης είναι να εμπνεύσει τους επισκέπτες όλων των ηλικιών να εξερευνήσουν «δρόμους» προς κάθε είδους πραγματικό και φανταστικό ταξίδι - στην Ελλάδα, στον κόσμο, στον χρόνο και στο ίδιο το ταξίδι της ζωής.

Τι χρειαζόμαστε για να διανύσουμε τις αποστάσεις που μας χωρίζουν; Πώς η τέχνη μπορεί να «ταξιδέψει» ιδέες και μηνύματα μεταξύ των ανθρώπων; Με ποιους τρόπους μπορεί η τέχνη να βγει στον δρόμο; Ποιες είναι οι σημαντικότερες στάσεις του ταξιδιού της ζωής μας, μέχρι σήμερα; Ποιοι είναι οι συνταξιδιώτες μας στο ταξίδι της ζωής;

Με αφορμή τις συλλογές του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου και με οδηγό τις αισθήσεις και τη φαντασία τους, οι επισκέπτες θα έχουν την δυνατότητα να αλληλεπιδράσουν με τα αντικείμενα και τα παιχνίδια της έκθεσης και να δημιουργήσουν τα δικά τους έργα.

Η διαδραστική έκθεση προτείνεται για παιδιά άνω των 3 ετών.

6. Συνάντηση Ενημέρωσης για τους Εκπαιδευτικούς

Το Ε.Π.Μ. προτείνει στους εκπαιδευτικούς να συμμετέχουν σε μία βιωματική ενημερωτική συνάντηση με θέμα τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς και τις προτάσεις αξιοποίησής τους μετά την υλοποίησή τους, έτσι ώστε να επιτευχθεί στο μέγιστο βαθμό η εκπαιδευτική του, λειτουργία.

Προτεινόμενες ημέρες διεξαγωγής των προγραμμάτων:

Παρασκευή έως Κυριακή (με δυνατότητα παράτασης από Πέμπτη έως Δευτέρα αναλόγως τη ζήτηση και τις ανάγκες κάθε περιοχής). Το πρόγραμμα διαμορφώνεται σύμφωνα με τις συμμετοχές.

Διάρκεια παραμονής του προγράμματος σε κάθε τόπο:

3-5 ημέρες

Χώροι υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων:

Δημοτικοί, Πολιτιστικοί ή σχολικοί χώροι (αίθουσες εκδηλώσεων, σχολικές αίθουσες, υπαίθριοι οργανωμένοι χώροι)

Προτεινόμενο Πρόγραμμα		
	Πρωί	Απόγευμα
Καθημερινές	Σχολικά προγράμματα (διάρκεια έως 2 ώρες) <i>(πραγματοποιούνται 2 φορές στη διάρκεια μιας σχολικής μέρας, για 2 ομάδες 25 παιδιών κάθε φορά)</i>	Εκπαιδευτικοί (διάρκεια 2 ώρες)
Σάββατο	Διαδραστική Έκθεση (διάρκεια 3 ώρες)	Διαδραστική Έκθεση (διάρκεια 3 ώρες)
Κυριακή	Διαδραστική Έκθεση (διάρκεια 3 ώρες) Πρόγραμμα για οικογένειες (διάρκεια 2 ώρες)	Διαδραστική Έκθεση (διάρκεια 3 ώρες)

Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα στο Ε.Π.Μ.

Τα **εκπαιδευτικά προγράμματα** αποτελούν για το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο τον κορμό της λειτουργίας του από τη στιγμή της ίδρυσής του.

Είναι **αποτέλεσμα διεπιστημονικής συνεργασίας** και στηρίζονται στις ενεργητικές μεθόδους μάθησης. Πραγματοποιούνται από ερμηνευτές, ειδικά καταρτισμένους στο αντικείμενο της εκπαίδευσης στο μουσείο και στις σύγχρονες μεθόδους μάθησης.

Η Μεθοδολογία

Μελέτη & σχεδιασμός ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου στηρίζονται σε ενεργητικές μεθόδους μάθησης και αναπτύσσονται με βάση

- ✓ τις ανάγκες και τις δυνατότητες του κοινού,
- ✓ τους περιορισμούς και τις δυνατότητες του χώρου και
- ✓ το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών του σχολείου.

Είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του παιδιού ενθαρρύνοντας την κριτική σκέψη, την πρωτοβουλία, τη δημιουργικότητα και την ανακάλυψη.

Γενικοί στόχοι εκπαιδευτικών προγραμμάτων Ε.Π.Μ.

Οι **στόχοι** των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου είναι:

- Να εξοικειωθούν τα παιδιά με το μουσειακό χώρο, την πολιτιστική και τεχνολογική κληρονομιά του τόπου μας.
- Να γίνει η επίσκεψη στο Μουσείο μια ευχάριστη εμπειρία προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις δυνατότητες των παιδιών
- Να αναπτυχθούν, μέσα από τα εκθέματα του Μουσείου, οι ικανότητες των παιδιών για παρατήρηση, έρευνα και κατανόηση των αντικειμένων του φυσικού και τεχνητού κόσμου.
- Να εφοδιαστούν τα παιδιά με τρόπους ανεξάρτητης μελέτης και παρατήρησης των εκθεμάτων που θα τους χρησιμεύσουν και σε επόμενες επισκέψεις.